

Generaldirektören

2022-01-27

2021/4568

REMISSVAR

fi.remissvar@regeringskansliet.se

Fi2021/03461 En skyldighet att beakta vissa samhällsintressen vid offentlig upphandling (Ds 2021:31)

Affärsverket svenska kraftnät (Svenska kraftnät) lämnar följande synpunkter på rubricerad promemoria.

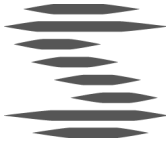
Svenska kraftnät avstyrker förslaget. Enligt nuvarande lagstiftning har upphandlande myndigheter och enheter möjligheter att ta de hänsynstaganden som respektive upphandlade myndighet och enhet bedömer som lämpligast. Svenska kraftnät anser det vara en rimligare ordning att detta får fortsätta att gälla. Svenska kraftnät bedömer att verket och många andra myndigheter redan idag tar full hänsyn till dessa frågor i sin verksamhet.

Svenska kraftnät önskar dock framföra följande synpunkter.

Genom förslaget föreslås en skyldighet för upphandlande myndigheter och enheter att beakta klimatet vid offentlig upphandling. Myndigheterna och enheterna ska även beakta miljön, människors hälsa, djuromsorg samt sociala och arbetsrättsliga aspekter när det är relevant med hänsyn till upphandlingens syfte. Vidare föreslås att upphandlande myndigheter och enheter ska besluta om riktlinjer för hur nämnda intressen ska beaktas.

Som noteras i förslaget framgår det av förarbetena till den nuvarande s.k. börregeln att nuvarande bestämmelse i sig inte ger något stöd för att påkalla domstolsprövning av en upphandling om myndigheten eller enheten inte har tagit särskild hänsyn till de aktuella samhällsintressena (prop. 2009/10:180 s. 267–273, 315 och 376 samt prop. 2015/16:195 s. 973, 1192 och 1335–1336). Enligt Svenska kraftnäts uppfattning vore det önskvärt om det i förslaget på motsvarande sätt tydliggjordes att bristande uppfyllelse av den förslagna bestämmelsen inte skall kunna utgöra stöd för att påkalla domstolsprövning av upphandlingen. Ett tydliggörande skulle tjäna till att bringa klarhet kring rättsläget och eventuellt undvika obehövliga domstolsprocesser.

Av förslaget framgår att bedömningen görs att upphandlande myndigheter och enheter i större utsträckning kommer att använda sig av de möjligheter som lagstiftningen ger för ökat hänsynstagande till ovan nämnda samhällsintressen. Enligt Svenska kraftnäts mening är det emellertid osäkert om förslaget kommer resultera i något utökad hänsynstagande till de aktuella samhällsintressena. Detta då nuvarande upphandlingslagstiftning redan ger upphandlande myndigheter och

enheter möjlighet att beakta samhällsintressen när så bedöms vara relevant. I enlighet med förslaget lämnas det upp till respektive upphandlande myndighet och enhet att bedöma när det är relevant och i vilket avseende det är relevant att beakta samhällsintressen. Då förslaget inte lämnar någon egentlig vägledning kring i vilken utsträckning de aktuella samhällsintressena ska beaktas finns en risk för tillämpningssvårigheter och bristande genomslag. Därigenom kan behovet av lagändringen ifrågasättas. Därtill innebär ett flertal regelverk på andra områden att dessa förhållanden ändå beaktas av myndigheterna, i Svenska kraftnäts fall kan nämnas den omfattande miljöprövningen som görs i samband med ansökan om koncession.

Beträffande förslagens konsekvensanalys behandlar den förvisso de övergripande områden som ska bedömas. Kraven på omfattningen av konsekvensanalyser i lagförslag är långtgående, och det framstår som tveksamt om förslaget uppfyller dessa. Som framgår av förslaget kommer förslaget att leda till en ökad administrativ börda. En bedömning och kvantifiering av den ökade administrativa bördan borde ha gjorts. Vidare – beroende på framtida tillämpning – framstår det som rimligt att utökad beaktande av olika samhällsintressen riskerar att leda till höjda anbudspriser. Även i denna del borde konsekvensanalysen ha innehållit en fördjupad redogörelse kring den bedömda påverkan på anbudspriserna och dess följeffekter.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektör Lotta Medelius-Bredhe efter föredragning av advokat Markus Garfvé. I ärendets handläggning har även deltagit chefsjuristen Jessica Karlberg Lagrelius.

Sundbyberg, dag som ovan

Lotta Medelius-Bredhe

Markus Garfvé